

VIELÄKIN VÄLITTÄJISTÄ

Pekka Ervastin esitelmä 25.9.1932

Viime sunnuntain esitelmän loppupuolella tulimme maininneeksi alustavasti kahdenlaisesta ilmiöstä meidän inhimillisessä maailmassamme, kahdenlaisesta tavallaan psykologisesta, tavallaan fysiologisesta ilmiöstä, jotka ovat omiansa näyttämään meille, että tämä meidän elämämme täällä maan päällä ja meidän oma olemuksemme ihmisolentoina ei ole niin yksinkertainen kuin usein mielellämme soisimme. Emme ole kuolemattomia, ja kuitenkin olemme kuolemattomia. Emme ole oikeastaan sukupuoliolentoja, ja kuitenkin olemme sukupuoliolentoja. Sentähden meillä on probleemeja edessämme tässä ilmiömäisessä maailmassa, jotka ovat omiansa muistuttamaan meille, että elämän ratkaisu ei ole liian yksinkertainen ja halpahintainen. Ja kun viime kerralla mainitsimme näistä ilmiöistä, ja puhuimme ohimennen ja alustavasti – puhuimme niistä niinsanoaksemme luonnollisen tarkoituksen kannalta – niin pelkään, että moni arvoisista kuulijoista jäi vähän tyytymättömäksi ja rauhattomaksi mielessään. Asia ei tullut valaistuksi niin monipuolisesti kuin se vaatisi, ja ei tullut puhutuksi yhtään siitä puolesta, joka meitä henkisinä totuudenetsijöinä kaikista enimmäin kiinnostaa, ja sentähden jäi tuo esitys vaillinaiseksi. – Aikomukseni olikin jättää koko aihe täksi päiväksi, mutta kun en ollut aivan varma, olisinko enää tilaisuudessa puhumaan tänään, koska tunsin itseni hieman sairaaksi, niin ajattelin, että aloitanpa tuotakin aihetta, ja sentähden se jäi noin vaillinaiseksi. Tarkoitukseni olisi tänään jatkaa siitä aiheesta vähän ja niistä ilmiöistä, ja tutkia niitä

toiselta, henkisemmältä kannalta, joka meitä tietysti enemmän kiinnostaa.

Me sanomme ihmisestä, kun ulkoapäin katselemme häntä ja näkyväistä maailmaa, että hänen tehtävänsä on kasvaa ja kehittyä; tehdä työtä, syödä ja nukkua, pysyäkseen hengissä. Sillä tavalla hän voi elää tässä näkyväisessä maailmassa; ja se on hänen tehtävänsä luonnon kannalta. Kukaan ei sitä voi kieltää. Mutta se semmoinen tehtävä – ainoastaan tehdä jotain työtä umpimähkään, ja syödä ja juoda – ei kuitenkaan ketään ihmistä tyydytä. Mehän olemme ihmisiä, järkeviä, ajattelevia olentoja, ja pyydämme toista elämältä ja määrittelemme toisella tavalla ihmiselämää. Me kysymme: mitä varten meidän pitää tehdä työtä, syödä, juoda ja nukkua? Ei suinkaan sitä varten vain, että pysyisimme elossa. Me kysymme: mikä on tämä näkyväinen, ruumiillinen elämä? Mitä varten olemme syntyneet tänne ja elämme? Kun me kysymme ihmisinä elämän tarkoitusta, emme rajoitu puhumaan vain ruumiillisista tarpeista, jotka ovat välttämättömiä pysyäksemme hengissä, vaan tarkoitamme itse elämän henkistä, sisäistä tarkoitusta – syytä, mitä varten me olemme täällä. Samalla tavalla voimme myöskin lähestyä näitä kahta probleemia, näitä kahta ilmiötä tässä näkyväisessä maailmassa, joista oli viime kerralla puhe. – Kun nyt ajattelemme näitä ilmiöitä, niin silloinhan voimme niistä puhua sillä tavalla, kuin viimeinkin – nimittäin edellyttämällä, että ne ilmiöt ovat olemassa. Mutta, kuten tiedämme, tämä ei suinkaan ole kaikkien ihmisten mielestä niinkään varmaa. Eivät kaikki ihmiset ole selvillä siitä, että noita tuommoisia välittäjäilmiöitä on olemassa. Eivät kaikki ihmiset sitä usko – päinvastoin. Jospa nyt – puhuaksemme tuosta ensimmäisestä ilmiöstä, mediumismista – kysymme niinsanottua tieteellistä kasvatusta saaneilta ihmisiltä: mitä te sanotte mediumismista? – He ovat voineet kuulla semmoisesta. He

sanovat: eihän semmoista ole olemassa. Mediumit ovat semmoisia olentoja, jotka välittävät yhteyttä näkyväisen ja näkymättömän maailman välillä. Mutta tieteellisesti ei ole ollenkaan todistettu, ja on hyvin epäiltävää, että henkimaailma on olemassa. Eihän henkimaailmaa, kuolemanjälkeistä elämää ole. Päinvastoin tuntuu paljon luonnollisemmalta semmoisten ihmisten mielestä, että kuolemanjälkeistä elämää ei ole – ja henkimaailmaa. – Mitä taikauskoa! Kuinka voisi olla välittäjiä olemattoman ja olevaisen, tämän näkyväisen elämän välillä. Se on hullu edellytys. Eiväthän mediumit voi olla kuin petkuttajia ja osaksi sairaaloisia olioita, jotka luulevat, että henkiä on olemassa ja henkimaailma, ja että he voivat niiden sanomia välittää tähän näkyväiseen maailmaan. Ei tarvitse kuin mennä johonkin hihhulein kokoukseen, jossa harjoitetaan esimerkiksi kielillä puhumista. Siellä kaikki istuvat hiljaa ja odottavat, että henki tulee päälle. Ja kun he odottavat sitä, niin ensin alkaa yhdessä nykäyksiä ja toisessa ja sitten kuuluu ääniä kurkussa. Ja huomataan, että joku saa jonkun äänen, että: ohoo molomoo . . . Ja toinen saa toisen perästä ja tulee hullunkuriseksi toisen perästä, ja ihmiset kuvittelevat, että nyt he joutuvat kosketukseen henkimaailman kanssa. Sehän on sairaaloista psyykkistä tartuntaa, jota aina on saatu nähdä. Ei se mitään todista, sillä kun he puhuvat kielillä, täytyy heidän sanoa – niinkuin eräskin – jotain semmoista: holipompom holomolo. Hänen täytyi aamulla laulaa tuota itsekseen. Kun hänen toverinsa kysyi, mitä hän laulaa, hän vastasi: minä laulan pyhällä kielellä. – No, mitä se merkitsee? – Etkö sinä sitä tiedä, että se merkitsee: Jumalan armo on Pojassa suuri. – Yhtä hyvinhän olisi hän voinut hänen mielestään puhua tuota oikealla kielellä. – Tuommoista on tuo mediumismi. Kaikki ne ilmiöt ovat taikauskoa ja sairautta. – Tietysti meidän täytyy siihen huomauttaa, että on selvää, jos semmoisella kannalla

pysymme, ettemme ollenkaan pääse totuuden perille. Jäämme portin ulkopuolelle aina vaan, ja saamme tyytyä omaan filosofiaamme. Mutta jos todella olemme niin totuutta harrastavia, vapaamielisiä ja ennakkoluulottomia, että tahdomme ottaa asioista selvän, epäilemättä tulemme selville siitä, että mediumismia on ja mediumeja on – huolimatta siitä, että on paljon vääriä ilmiöitä. Ei väärä raha todista, että oikeita rahoja ei ole. Päinvastoin – jos meillä on sairaaloisia, taikauskoisia ilmiöitä, joissa ei ole pontta eikä perää, on se silloin omiansa todistamaan meille, että on oikeita ilmiöitä. Täytyy olla oikeita mediumeja, jos on vääriäkin. Ja jos puhumme mediumeista, emme puhu oletetuista eikä vääristä mediumeista, vaan niistä, jotka sitä todella ovat. Niitä ei ole paljon, mutta vääriä voi ilmestyä joka puolella maailmaa, ja Amerikassa esimerkiksi niitä kasvaa kuin sieniä sateella. Vääriä on siis aina tavattavissa, mutta semmoisia oikeita mediumeja on harvassa, jotka ovat syntymästään saakka toisista ihmisistä poikkeavia, jotka todella ovat erikoisia olentoja, erikoisilla taipumuksilla ja kyvyillä varustettuja. Ja kuitenkin niitä on, niinkuin jokainen totuudenetsijä ennemmin tai myöhemmin huomaa, jos hän jatkaa tutkimuksiaan. Kyllä hän huomaa, että on todella olemassa todellisia mediumeja, ja ne ovat sitten niitä olentoja, jotka seisovat ikäänkuin toinen jalka näkyväisessä – ja toinen jalka näkymättömässä maailmassa ja sillä tavalla välittävät tietoja näkymättömästä tähän näkyväiseen maailmaan. Ehkä joskus päinvastoin. Joka tapauksessa he ovat aivan erikoisia luonnon ilmiöitä. Ja silloin he – niinkuin sanoimme – luonnon kannalta tietysti vain osoittavat ja näyttävät meille, että henkimaailma on olemassa. He muistuttavat meitä siitä, että kuoleman takana on elämää, että kuolemaan elämä ei lopu, vaan että kuolemaa oikeastaan ei ole olemassa. Sitä he muistuttavat meille ja opettavat – nuo mediumit. – Ja me kysymme: onko heidän

tarkoituksensa vain tämä luonnollinen tarkoitus? Onko heidän elämänsä tarkoitus tällä tavalla vain välittää tietoja näkymättömästä näkyväiseen? Kuinka monella mediumilla, niinkuin voimme elämässä havaita, hänen elämäntehtävänsä, voisi sanoa, melkein pysähtyy siihen, että hän pitää niinsanottuja istuntoja ihmisten kanssa ja siten antamalla tietoja näkymättömästä maailmasta todistaa toisille, että kuolemanjälkeistä elämää on olemassa. Monen mediumin elämä aivan kuin pysähtyy tähän. Ja ainakin yksi mediumi on kysynyt minulta-kin kerran: mikä on oikeastaan meidän tehtävämme mediumeina? Onko se yksinomaan tämä? Välistä se tyydyttää, välistä ei. Se tyydyttää silloin, kun me saamme selvän todistuksen siitä, että me olemme voineet jotakuta ihmistä auttaa. On tullut esimerkiksi istuntoon joku sureva, joka epäilee, onko mitään olemassa kuoleman jälkeen. Häneltä on kuollut rakas omainen ja hän suree sitä seikkaa, eikä tiedä mitä hänen itsensä pitäisi tehdä. Hänestä tuntuu elämä mustalta ja synkältä, että hän ajattelee, olisiko parasta etsiä kuolemaa. Silloin semmoinen ihminen, joka sattuu tulemaan semmoiseen itsetuntoon, voi saada tiedoituksen, sanoman tuolta rakkaalta vainajalta. Ja niin epäämättömän sanoman, jota ei voi epäillä. Tahi hän voi saada nähdä ehkä tuon omaisensa. Ehkä mediumi on fysikaalinen mediumi, joka välittää olentojen ilmestymistä. Ehkä hän kuulee sitten vielä tuon olennon sanovan: eläihän vielä, älä sure. Minun on hyvä olla. Älä sure, vaan odota. Sinä pääset myöskin tähän ihmeelliseen maailmaan, jossa olen. — Kun surun murtama ihminen saa tällaisen sanoman ja näkee tällaisen ilmiön, silloin hän tuntee saavansa arvaamatonta apua. Hän kiittää Jumalaa ja välittäjää, ja he molemmat tuntevat itsensä onnellisiksi. Mutta näitä tapauksia ei tapahdu joka istunnossa, ja sentähden voi mediumistakin välistä tuntua, että hänen elämänsä ei täysin tyydytä häntä. Sitten hänellä voi

olla toisenlaisia vaikeuksia, semmoisia, että hän saa hyvin paljon kärsiä. Vainajat ilmestyvät tavallisesti tuollaiselle mediumille sellaisina, kuin he olivat kuollessaan, ja kun he tahtovat todistaa läsnäolijoille oman persoonallisuutensa, ketä ovat, he tietysti kertovat omista sairauksistaan. Mediumi silloin tuntee tavallaan nämä sairaudet omassa itsessään. Sentähden hän voi kävellä määrättyllä tavalla. Jos vainaja ontui, niin mediumi ontuu. Jos vainajassa oli keuhkotauti, niin mediumi yskii . . . j.n.e. Tämä tapahtuu kaikki sillä tavalla, että mediumi tuntee itsessään tuon vainajan sairaudet ja taudit, ja hän kuvaa siis, mitä hän itsekin tuntee. Hän tuntee, kuinka hänelle kasvaa parta tai viikset, tahi kuinka hänen hiuksensa lähtevät pois, tahi kuinka ne ovat aaltoilevia kuin vainajan hiukset. Ja sentähden voimme hyvin ymmärtää, että usein istunnon jälkeen mediumi ei saata vapautua kaikista jälkivaikutuksista muuten kuin tuntemalla voivansa pahoin, ja siihen kuuluu tavallisesti, että hän antaa ylen. Olen ollut tilaisuudessa näkemään tuommoista. Mediumi voi pahoin ja sanoo: en pääse muuten näistä sairauksista kuin että tyhjennän ruumiini. Ja se on vaikeata. Ei se ole ainoastaan siinä, että hän keskittää huomionsa ja pinnistää seansin aikana; kiitokseksi hän saa kaikki taudinpuuskat ja pahoinvoinnin kohtaukset. Usein se tapahtuu. Ja sitten voi vielä tapahtua niin, että joku semmoinen henkiolento, mediumille vastenmielinen henkiolento, joka on pyrkinyt antamaan tietoja itsestään, se jää häntä vaivaamaan. Varsinkin alkuaikoina, kun mediumi ei ole tottunut ammattiinsa, hän jää tämmöisten erilaisten olentojen vaikutuksen alaiseksi, jotka pysyvät hänen kintereillään, eivätkä anna hänelle rauhaa. Joku pysyy kiinni hänessä, ja voi olla että tuo vainaja sanoo hänelle: juo viinaa tai viskyä vähäsen, että pääsen rauhaan tuosta hirmuisesta himosta! Ja päästäkseen rauhaan mediumi voi juoda, ja juo niin paljon, että hänen

omatkin aistinsa himmenevät – ja tuo vainaja jättää hänet rauhaan. Tämä on myöskin yksi puoli mediumismista. Ja voimme ymmärtää, että mediumi voi kysyä joskus: mikä tämä minun elämäni oikeastaan on? – Ja nyt meidän täytyy silloin sanoa, kun tutkimme asioita okkultisesti, ihmiskunnan henkisen kehityksen kannalta, että mediumit tavallaan ovat kuin lupauksia jostain. He näyttävät meille, kuinka meidän kaikkien kerran tulee olla. He eivät oikeastaan ennusta meille, että kaikkien tulee olla mediumeja, vaan ennustavat meille, että semmoisia kykyjä kuin heillä on, tulemme kaikki saamaan. Jos joku mediumi on selvänäkijä, niin luonto hänen avullaan näyttää, että hän on kuin ensimmäinen pääskynen kesällä: hän ennustaa, mitä kykyjä teillä kaikilla tulee olemaan: samalla tavalla kuin tämä mediumi omien kykyjensä nojalla on vakuutettu siitä, että henkimaailma on olemassa ja voi nähdä henkimaailmaan, samalla tavalla te kaikki ihmiset tulette kerran selvänäköisiksi ja selväkuuloisiksi, ja tulette olemaan yhteydessä näkymättömän maailman kanssa. Hän on siis ennustava pisara. Mutta mitä se merkitsee hänelle itselleen? Merkitseekö se hänelle itselleen, että hänen pitää yhtämittaa antaa todistuksia meille, että henkimaailma on olemassa? Merkitseekö se vain sitä, että hän antautuu – niinkuin voisi sanoa – yhtämittaa illanviettoihin meidän kanssamme . . . vai mitä se merkitsee hänelle itselleen? Mikä tilaisuus tarjoutuu hänelle itselleen tällaisen mediumikyvyn välityksellä? Mihinkä se mediumismi viittaa hänen itsensä suhteen? – Tämä kysymys silloin koskee asian henkistä puolta, sillä jokaisella ihmisellähän on myöskin joku tarkoitus. Hänen omalla elämällään, omilla kärsimyksillään ja kokemuksillaan on jokin tarkoitus. Ja mikä on nyt tarkoitus mediumilla? – Silloin me huomaamme, että vaikka ylevä tarkoitus on siinä, että hän paremman puutteessa voi palvella ihmiskuntaa, niinkuin hän on

tilaisuudessa tekemään, niin hänellä itsellään on toinen tarkoitus siinä. Hänelle tarjoutuu aivan toinen tarkoitus. – Ottakaamme jonkunlainen pieni rinnakkaisesimerkki elämästä. Meillä on jokin runoilija, ja hän on ihmeellisen taitava saamaan aikaan loppusointuja – sanoja, jotka sopivat hyvin jonkun säkeen loppuun, ja hänellä on suuri taipumus panna kokoon niitä säkeitä. Se on muodostunut hänelle ihan semmoiseksi luonnolliseksi taidoksi. Hänellä on semmoinen talangi. Silloin on paljon ihmisiä hänen ympärillään, jotka pyytävät juhlarunoja siihen ja siihen tilaisuuteen. – Minun tätini täyttää kuusikymmentä vuotta, kirjoita runo, sanoo yksi. Ja toinen sanoo: nyt on sen ja sen vuosijuhla, syntymäpäivä j.n.e. Ja hänellä on hirveästi työtä, ja hän voi ajatella: olen olemassa sitä varten, että palvelen ihmisiä sillä, että kirjoitan juhlatilaisuuksiin, kaikenmoisiin karamelleihin ja onnenkortteihin j.n.e. Ne tulevat kuin itsestään minun päästäni. – Ja ihmiset ovat kiitollisia – hänhän on niin hyvä ja palvelevainen ihminen. Mutta jos katselemme hänen sieluunsa, näemme että se on autio ja tyytymätön. Hänestä tuntuu, että hänellä ei ole mitään tarkoitusta. Hän on kuin kaivanut maahan talenttinsa. Hän tuntee omassatunnossaan, että hänellä on tämä merkillinen kyky, että hänen pitäisi luoda omasta itsestään jotain ja nähdä jotain. Hänen pitäisi kirjoittaa joku runoteos, joka ei ole aiheutunut siitä ja siitä juhlatilaisuudesta, vaan on kuin syntynyt toisesta maailmasta ja hänen sisäisestä vaatimuksestaan. Niin hän tuntee sisässään ja tuntee, että elämä olisi mennyttä, jos hän kirjoittaisi vain tilapäisrunoja. Hänenhän täytyy tuntea luomisen iloa sisässään. Ja sentähden näemme, että ihmisten palveleminen on tällaisilla erikoisilla lahjoilla varustetuilla olennoilla sivuseikka. Sillä hän ei palvele kuolevia yksilöitä, vaan koko ihmiskuntaa. Silloinhan hän tuntee palvelevansa Jumalaa. Mestariimmehan sanoi: ”Rakasta

Jumalaa ylinnä kaikkea ja lähimmäistä niinkuin itseäsi“. — Ja kun hän tuntee rakastavansa Jumalaa ylinnä kaikkea, hän tuntee voivansa luoda. Ja hän pitää silloin noita kaikkia yksilöitä mitättöminä — kuin itseäänkin. Sillä tavalla hän tuntee voivansa palvoa ja palvella Jumalaa. Kaikki suuret kuolemattomat mestariteokset ovat syntyneet — toisessa tai toisessa suhteessa, millä taiteen alalla tahansa — kun ihminen todella on tuntenut koko olemuksellaan, mitä on rakastaa Jumalaa ylinnä kaikkea ja kaikkia toisia kuin itseään. — Ja sillä tavalla myöskin mediumi epäilemättä tuntee sisässään, että hänenkin voimansa oikeastaan tuhlautuu ja menee tyhjään, jos hän vain pitää istuntoja ja antaa pieniä todistuksia, jotka eivät vaikuta mitään, ihmisille, jotka nauravat niille. Mediumi tuntee, että hän on jollain tavalla epäilty ja vainottu olento, samalla kun hän tietää joitakuuta totisesti auttaneensa. Ja emme saata ihmetellä, että hänen sielussaan elää tuo ihmeellinen kaipuu ja ikävä voida täyttää Jumalan tahtoa, voida tehdä jotain, jonka maailman ja maailmoiden Jumala itse on hänelle määrännyt. — Mikä se on minun elämäntehtäväni? — Ja tähän kysymykseen saamme silloin myöskin aivan selvän vastauksen. Mediumin elämäntehtävä oikein henkisesti, sisäisesti katsoen, ihmiskunnan henkisen kehityksen kannalta ja ikuisena tehtävänä on kasvattaa itseään hallitsemaan ja hillitsemään omia kykyjään. Hänen pitää kasvattaa itseään pois mediumisuudesta: hänen pitää kasvattaa itseään oman itsensä herraksi. Siinä on hänen elämänsä okkultinen salaisuus. Tee itsestäsi itsesi herra, silloin sinä olet todella armoitettu olento. Olet todella semmoinen olento, joka kuljet ihmiskunnan edellä. Silloin olet todella saanut ihmeellisen talentin luonnolta, ihmeellisen kyvyn, jota ei ole muilla ihmisillä. Silloin olet todella armoitettu olento. Taistele oma taistelusi, voita itsesi! — Näin sanoo viisaus mediumille. Se on mediumistisella kyyvällä

varustetun ihmisen saama neuvo elämältä. Harvat mediumit tietysti tämän huomaavat ja ovat tilaisuudessa saamaan sellaista neuvoa, kouluutusta, jota tarvitaan. Mediumit, nuo psyykkisillä kyvyillä luonnostaan varustetut olennot, he voisivat kulkea muun ihmiskunnan edellä. He voisivat näyttää toisille ihmisille, kuinka voidaan taistella, kuinka voidaan voittaa. Ja se taistelu, mikä semmoisella mediumistisella ihmisellä on, on todella taistelu, joka ei ole mikään leikin asia. — Meillähän on loistava esimerkki meidän omassa teosofisessa liikkeessämme. Meillä on suuri esimerkki siitä, mitä ihminen voi aikaansaada, kun hän taistelee ja voittaa. Tiedämme, että Helena Blavatsky, syntyyään kreivitär Hahn, oli lapsesta saakka poikkeus — ilmiö, mediumi; kerrassaan mediumistinen olento, varustettu kaikilla psyykkisillä kyvyillä. H. P. B. — niinkuin olemme tottuneet nimittämään häntä, oli pienestä pitäen yhteydessä näkymättömän maailman kanssa. Hän näki, mitä toiset eivät nähneet; leikki tonttujen ja haltioiden kanssa, joita toiset eivät ollenkaan nähneet. Hän seurusteli luonnossa kaikenlaisten näkymättömien olentojen kanssa, ja hänen oma kuvitusvoimansa — imaginatsiooninsa — oli niin voimakasta, keskitettyä, että kun hän jotain sanoi leikkitovereilleen, niin se heti suggestiivisesti vaikutti toisiin, että hekin näkivät niitä hirviöitä. H. P. B. sanoi: katsokaa, tuosta järvestä nousee hirviö! — ja kaikki lapset pelästyivät ja katsoivat sitä. H. P. B. osasi — niinkuin materialisti sanoo — valehdella niin vaikuttavasti, että toiset uskoivat. Me tiedämme, että hänen mediumistinen kykynsä nuoruusvuosinaan monta kertaa pantiin koetukselle ja monta kertaa hän todisti mediumisuutensa. Kerran hän oli erään venäläisen piispan luona sisarensa kanssa, ja tuo piispa oli erittäin ystävällinen. Hän sanoi H. P. B.:lle: teillähän on niin ylikuonnollisia voimia. — No, ei niin merkillisiä, sanoi tämä. Ja hän viittasi kädellään, ja iso, raskas nojatuoli tuli

häntä kohden. Piispa katseli häntä ja sanoi: lapseni, te olette suuresti armoitettu, kun vaan asetatte nämä kykyinne Jumalan palvelukseen. Varokaa, etteivät pahat voimat saa valtaansa teitä. – H. P. B. kertoi sittemmin, että hän sai läpikäydä hirveän kasvatuksen, jonka seurauksena kuitenkin oli, että hän saavutti vallan ja herruuden noiden kykyjensä yli. Hän itse sitten vallitsi noita kykyjään, eivätkä ne häntä – niinkuin mediumissa. Tietysti muistamme, kuinka hän oli valmis niitä käyttämään. Sehän oli sen vanhan mediumisuuden jälkivaikutusta. Hän teki sen todistaakseen ystävilleen, että oli enemmän taivaan ja maan välillä, kuin mitä filosofit sanoivat. Hän tahtoi todistaa, että materialismi oli väärää, ja teki semmoisia kokeita ystäväpiirilleen. Hänen tarkoituksenaan ei ollut, että niistä olisi puhuttu ympärille. Hän ymmärsi, ettei siitä hyvää seuraa. Mutta hän oli niin luottavainen, että jos kuka tahansa pyysi häntä, sai hän hänet ilmiöitä esittämään, ja se saattoi olla vihamielinen ihminen, joka vain ajatteli itsekseen: millähän tavalla tuo vanha noita-akka sai tuonkin aikaan? – ja keksi sitten oman hyvän selityksensä. Sillä tavalla hyvyys ja ystävällisyys palkittiin epäluulolla, vihalla ja kaikella pahalla – niinkuin se on aina maailmassa. Ja kyllä H. P. B. viimeisinä vuosinaan oli kovasti pahoillaan siitä, että hän oli mitään ilmiöitä esittänyt, hän miltei kirosi niitä: kirottu ilmiöt, jotka ovat saaneet niin paljon pahaa aikaan. Mutta se oli tehty, mikä oli tehty, ja se oli kyllä hyvässä tarkoituksessa tehty. H. P. B. oli kuitenkin esimerkki semmoisesta mediumista, joka pyrki ja voitti itsensä. Joka sai omaan käteensä nuo voimat, mitä hänellä oli. Ja mikä on se päämäärä, mihin hän pyrki? Eihän se vain ollut sitä, että hän saisi vallan muutamien omien kykyjensä yli. – Kas, päämaali on se – sanoo vanha viisaus – että tällä tavalla voitetaan kuolema. Sinä seisot mediumina toinen jalka kuoleman valtakunnassa, toinen elämässä. Nyt

sinun on yhdistettävä nuo molemmat valtakunnat ja voitettava kuolema. Sinun on astuttava kuoleman portin läpi: otettava kuolema haltuusi. Tulet kuolemattomaksi olennoksi. Sinulle on annettu niin ihmeellinen tehtävä tässä näkyväisessä elämässä, että tulet kuolemattomaksi. Jos ponnistat, saavutat sen tietoisuuden, että kuolemaa ei ole enää. Kun sinä kuolet, niin sinä elät jo semmoisessa tajunnan tilassa, että sinä et kuole. Säilytät täydellisesti oman tietoisuutesi. Eikä se peloita sinua, vaan voit jättää tämän näkyväisen ruumiin, niinkuin monta kertaa olet tehnyt. Sinä elit näkymättömässä maailmassa tämän näkyväisen elämän aikana. Sinulle ei ole kuolemaa, niinkuin yleensä ihmisille on. Tällainen edeltäjä sinä voit olla, ja sillä tavalla voit auttaa ihmiskuntaa. Kun tulet kuolemattomaksi olennoksi, palvelet Jumalaa, rakastamalla häntä. Ja sinä palvelet ihmiskuntaa, mutta ihmiskunta ei tiedä, millä tavalla sinä rakastat ja palvelet sitä. Se ei ole pääasia, että ihmiset tietävät, mitä hyvää sinä teet. Pääasia on, että sinä tiedät täyttäväsi Jumalan tahdon. Ihminen ei voi tulla täysin onnelliseksi, ennenkuin hän tuntee täyttävänsä Jumalan tahdon. – Se on sanoma, joka mediumille annetaan.

Nuo toiset olennot, joista puhuimme viime kerralla, ovat myöskin jonkinlaisia välittäjiä. Heillä on toinen jalka toisessa sukupuolella ja toinen toisessa. Ja jos kysymme ihmisiltä, onko niitä ihmisiä olemassa, niitä, jotka ovat sillä tavalla kaksisukuista, että ovat näennäisesti tässä fyysisessä muodossa toista, mutta sisänsä tuntevat olevansa toista sukupuolta – niin suuri yleisö kohauttaa olkapäitään. Miten niitä olisi? On olemassa ainoastaan hirveitä paheita. – Sehän on hirveä juttu koko asia. Sukupuoliasia on semmoinen, että ei saa ajatellakaan sen sivuilmiöitä. Se on meistä niin kauhea ja hirmuinen asia, että siitä ei voi puhua, ja sitä ei saa edes ajatella. – Oho, oho! sanoi kerran minulle eräs ihminen. Minä

olen vanha ihminen ja olen kuullut semmoisista olennoista, jotka rakastavat omaa sukupuoltaan. Ja ne kaikki, jotka olen nähnyt, ne ovat sitten vasta olleet „rotisia“. (Se on jotain ruotsia. Se oli Suomen ruotsia, mutta se tarkoittaa jotain hyvin huonoa ja kovin ikävää.) Ne ihmiset ovat kaikkea muuta kuin muun ihmiskunnan edellä. Olisivatko he muka jollain tavalla välittäjiä ja todistaisivat tulevista ajoista ja henkisistä asioista. Se on hirveätä ajatellakaan. – Mutta mitenkä nyt lienee. Ensinnäkin meidän täytyy kääntää katseemme heti pois kaikista niinsanotuista paheellisista ilmiöistä, joista sanotaan, että ne ovat pahasta. Sehän on aivan sama jos mediumeista puhuessamme kiinnittäisimme huomiomme kaikenmoisiin poikkeusilmiöihin, sairaaloihin, hysteerisiin itseluulotteluihin. Sama juttu jos kiinnitämme huomiomme paheellisiin ilmiöihin, jos on paheita maailmassa, ja niitä on kaikissa suhteissa. Niistähän me käännämme katseemme pois. Se on aivan ensimmäinen asia, kun tahdomme päästä selville asioista. Tietysti jos olemme tutkijoita, tutkimme kaikkia ilmiöitä. – Lääkärit tutkivat sukupuolikysymystä ja tutkivat kaikenlaisia sairaalaisia ilmiöitä – sukupuolihimon ilmauksia. Mutta jos heidän tieteellinen tutkimuksensa rajoittuu vain siihen, että he luokittelevat minkälaisia kaikkia paheen ilmauksia on olemassa, eivät he ole mitään totuutta vielä siitä nähneet – ainoastaan minkälaista on näkyväisessä maailmassa. He ovat silloin kuin jääneet sille kohdalle, että ihmisen täytyy syödä, juoda, nukkua ja tehdä työtä. Mutta kun todella tahdomme päästä selville siitä luonnonilmiöstä, välittäjäilmiöstä, josta olemme puhuneet, silloin täydymme tutkia niitä harvoja ilmiöitä – sanomme, että se voi olla kaksi prosenttia – jolloinka ihminen syntymästään saakka on toisista poikkeavainen. Hän jo pienempänä näyttää erikoisia oireita ja sitten isompana huomaa olevansa aivan onneton olento. Niihin ilmiöihin on kiinnitettävä huomiomme,

että pääsisimme selville, että todella on olemassa tällaisia välittäjäihmisiä – ja ne ihmiset ovat silloin useimmiten kaikkea muuta kuin vastenmielisiä olentoja. Ne ovat useimmiten – jos maailma ei ole vetänyt heitä mihinkään – onnettomia, mutta useinkin sängen sympaattisia olentoja. Me emme heitä ymmärrä; he eivät ymmärrä itseään. Sentähden he jäävät onnettomiksi. Jos he etsivät rakkautta elämästä, he etsivät omasta sukupuolestaan, ja heidän kohtalonsa on kova. Heitä kohdellaan kylmyydellä. He voivat saada jonkun ystävän, ja silloin tuo ystävyysuhde voi olla erinomaisen kaunis ja ylevä. Usein se päättyy myöskin jonkunmoiseen pettymykseen. Sentakia noiden ihmisten elämä ulospäin jää aivan onnettomaksi ja semmoiseksi, että selvästi he voivat vajota paheisiin, jos ei ole mitään semmoista, joka ohjaisi heitä parempaan. He ovat jonkunlaisia yhteiskunnan hylkiöitä, joista kukaan kunniallinen ihminen ei välitä. Me potkimme heidät luotamme, ja silloin he joutuvat tietysti kaiken tuskan ja onnettomuuden ja kurjuuden kuiluihin. Muut ihmiset helposti käsittävät, että heidän elämänsä on siinä, että he voisivat olla onnellisia. He saavat aina kysyä itseltään: missä on minun onneni? Sitä ei ole olemassa. Kuinka Jumala on tehnyt minut tällaiseksi onnettomaksi? Heidän onnenkysymyksensä jää katkeraksi kysymykseksi vain. Toiset ihmiset kuitenkin voivat syyttää toisia, jos eivät itseään, etteivät ole onnellisia. He voivat lohduttaa monella tavalla itseään. Mutta tuommoinen ihminen ajattelee: olisikohan minun pitänyt heti nuorena tappaa itseni? Mitä varten minä olen olemassa tällä tavalla elämässä, jota en voi tyydyttää? Enhän saa mitään onnea elämässä. Ja semmoiset ihmiset tietysti, mikäli ovat kunnan ihmisiä, saavat jotain tyydytystä kaikenlaisista pienistä palveluksista, mitä voivat tehdä, ja kunniallisesta työstä, toimesta ja virasta. Ja se antaa heidän mennä eteenpäin elämässä, puhumatta siitä, että

historiassa on usein suuria ja kuuluisia nimiä, jotka ovat olleet tuommoisia salaperäisiä välittäjäolentoja. He ovat osanneet luoda kuolemattomia mestariteoksia. Tämä seikka vie meidät itse asiassa siihen kysymykseen: mikä on sitten tällöisten ihmisten erikoistehtävä elämässä? Mitä elämä on tarkoittanut sillä, että se on synnyttänyt tällöisiä ihmisiä? – Älkäämme puhuko paheista, vaan niistä erikoisihmisistä. – Mitävarten he ovat olemassa? – Sanoimme viime kerralla, että he ovat luonnon kannalta olemassa, muistuttaakseen meille, että me olemme enemmän kuin sukupuoliolentoja. Emme ole ainoastaan miehiä ja naisia, vaan olemme ihmisiä, ja kaikissa piilevät toisenkin sukupuolen voimat. Noissa olennoissa ovat ne yhtyneet, että semmoinen olento ymmärtää toista sukupuolta, kuin ei koskaan yhtä sukupuolta oleva ihminen voi ymmärtää toista. Ja luonto viittaa semmoiseen, että meidän kaikkien täytyy kehittyä niin inhimillisiksi, että voimme ymmärtää molempia sukupuolia. Ettemme enää – toisin sanoen – jää sukupuoliolentoiksi, vaan näemme sukupuolen takaa sen, mikä on ihmistä. Sitä nuo välittäjät ikäänkuin ennustavat meille. He viittaavat tulevaisuuteen, joka tulee meille, ihmiskunnalle, jolloin olemme voittaneet sukupuolen. Mutta sitten kysymme: mikä elämä voi heitä, jotka ovat ennenaikaisessa asemassa, tyydyttää? Muutamat harvat ovat ennenaikaisesti semmoisessa asemassa, että heidän on pakko ratkaista tuo sukupuolikysymys. Jos he eivät ratkaise sitä, jäävät he kuin eläimien tasalle. Mutta jos ajattelemme, millä tavalla heidän tulee se ratkaista, silloin elämän viisus vastaa selvin sanoin: katsokaa, te jotka olette tuommoisia olentoja, te olette saaneet erikoisoikeuden. Teille on annettu erikoinen tilaisuus. Voitte olla edeltäjiä, jos tahdotte. Ainoastaan jos tahdotte ja ymmärrätte, te voitte kulkea muun ihmiskunnan edellä, sillä te voitte nähdä selvemmin kuin toiset, jos syvennytte asioihin, mikä on ihminen.

Voitte nähdä täydellisen ihmisen, joka on kaiken sukupuolisuuden yläpuolella. Ja voitte nähdä, että se ei ole ainoastaan mies. Jos mies katselee täydellistä olentoa, hän tekee siitä aina miehen. (Sentähden joissakin temppeleissä kuvattiin Jumalaa mieheksi.) Ja taas jos nainen pääsisi kuvaamaan Jumalaa, näkisi hän Jumalan äitinä – feminininä. Mutta te molemminpuolisina olentoina voitte nähdä, että Jumala ilmentyneenäkin – tämä abstraktisessa merkityksessä – sisältää molemmat. Ei ole sitä eikä tätä. Te voitte nähdä sen, joka on molemmat, ja yksi niiden molempien takana, ja samalla ei kumpaakaan. Te voitte nähdä sen täydellisen ihmisen. Teidän tehtäväksenne on elämä antanut pyrkiä tuohon täydellisyyteen. – Ei mies voi, tekemättä väkivaltaa omalle luonnolleen, pyrkiä muuhun täydellisyyteen kuin on miehellä. Mies katselee täydellistä ihmistä jalona, ritarillisena, ylevänä, joka taistelee kaiken hyvän puolesta ja kaikkea paha vastaan. Hän on sankari. Mies ei voi kuvitella mitään muuta, mistä tulisi jotain sentimentaalista. Jos hänen täytyisi ajatella, että kukaties hänen täytyisi rakastaa kuin äiti tai pieni tyttö – se olisi äitelää. Sankariolentoa, jonka katseen edessä kaikki pahat olennot, peikot lentävät tiehensä, sitä mies käsittää. Sitten taas, jos normaali nainen ajattelee täydellistä ihmistä, on selvää, että hän ajattelee Jumalan äitiä, pyhää neitsyttä, ja samalla äitiä, joka tuntee aistillista rakkautta, lempeyttä, sääliä kaikkia kohtaan. Mitä elämä ja koko olemassaolo olisi ilman sitä rakkautta, joka pulppuaa naisen sydäimestä. Hän tahtoo olla rakastava olento ja kantaa vaikka koko maailmaa sylissään. Ja meidän ei tarvitse muuta kuin kysyä nuorilta ihmisiltä, jotka vielä haaveilevat ja ajattelevat, mitä kaunista he toivovat elämässä? Jokainen nuori tyttö ajattelee miehestä, pojasta, että hän on sankari; se joka suojelee kaikkia, puolustaa kaikkia kärsiviä; joka on niin jalo, ylevä, hyvä; joka taistelee totuuden puolesta,

ja on kuin Jumalan sanansaattaja maan päällä, joka nostaa kaikkia kärsiviä ja köyhiä. Sellaista nuori tyttö ihannoii. Se on prinssi, ritari. Jollain tavalla se on jalo, tuo hänen ritarinsa ja unelmiensa sankari. Ja samalla tavalla kun poika ajattelee tyttöä, naista, hän ajattelee semmoista pyhää, puhdasta neitsyttä, joka rakastaa häntä. Ja hän ei uskalla ajatella ensin sitä, vaan sitä ehkä, että hän saisi olla polvillaan tuon neitsyen edessä, saisi näyttää rakkauttaan, pitää huolta, kantaa käsillään sitä. Ja sitten tuo kuva siirtyy äidiksi. Hän tuntee ja muistaa oman äitinsä, äidin, joka on lasten ympäröimänä, ja joka niitä ikäänkuin vie kädestä Jumalan luo. Nuori poika ajattelee sillä tavalla neitosesta. — Ja sitten kun ajattelemme kolmatta sukupuolta, sitä jossa on nämä molemmat sukupuolet yhdessä, me aavistamme, että täydellisessä ihmisessä on sekä miehen että naisen kaikki olemukset. Hän on jalo kuin ritari, mutta samalla rakastavainen kuin äiti ja puhdas kuin neitsyt. Ja sentähden viisaus, elämä sanoo noille ihmisille, jotka ovat noin mediumistisia sieluiltaan ja ruumiilliselta rakenteeltaan: teidän ihanteenne on nyt puhtauden ihanne. Te voitte sitä ymmärtää. Muut eivät voi ymmärtää sitä, mitä se sisältää. Puhtauden ihanne on ihmisen ihanne, joka on noussut kaikkien myllertävien intohimojen yläpuolelle, jonka sielussa vallitsee rauha ja joka katselee silmillään suoraan Jumalaan ja Jumalan taivasten pyhyyteen ja puhtauteen. Hän on tullut kuin lapseksi ja lapsille kuuluu Jumalan valtakunta. Taivasten valtakuntaan eivät pääse muut kuin ne, jotka ovat lapsia. Siis he voivat selvemmin kuin muut nähdä puhtauden ihanteen, tuon kolmannen sukupuolen, lapsen. He voivat itse taistella ja tehdä työtä sen puolesta, että heistä tulisi lapsia; viattomia, mutta helliä ja rakastavia kuin lapset. Kuka osaa näyttää rakkauttaan vilpittömämmin ja suuremmin kuin lapsi. Sellaisiksi voivat tulla ne ihmiset, jotka

ovat saaneet luonnolta tuon merkillisen lahjan, että heissä on kaksi, vaikka on yksi. He voivat tulla lapsiksi.

pikakirj. R. Kuosma

Esitelmä on julkaistu kirjassa *Salaperäinen ihminen*, 1960.